

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РОЗГОРНУТИЙ ПЛАН-ПРОСПЕКТ ДИСЕРТАЦІЇ

**Тема: Агроекологічне обґрунтування стратегії переходу до сталого
розвитку сільської громади на прикладі с. Велика Снітинка**

Спеціальність: 101 «Екологія»

Аспірантки Пустової С.О.

Київ 2018

Актуальність. Сільські території в Україні володіють потужним природним потенціалом, який за умови ефективного використання здатний забезпечити значне економічне зростання та високий рівень умов проживання сільського населення. Сталий розвиток сільських територій є пріоритетним напрямком державної політики, направленої на покращення рівня життя сільського населення. Успіх впровадження сталого розвитку залежить від визначення головних індикаторів, встановлення реалістичних цілей та конкретних дій, пов'язаних з реалізацією програми заходів зі сталого розвитку.

У світі використовують різні підходи до оцінки сталості розвитку, це можуть бути інтегральні індекси або системи індикаторів сталого розвитку. Розробкою систем індикаторів сталого розвитку займаються такі міжнародні організації, як Організація Об'єднаних Націй та її різні структурні підрозділи, Всесвітній банк, Європейська Комісія, Комітет екологічного моделювання (ISEM), Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD), Науковий комітет з проблем навколишнього середовища (SCOPE) та ін. Системи оцінки сталого розвитку вибудовують за декількома різними принципами. Зазвичай країни обирають один із розроблених міжнародними організаціями типів систем індикаторів, ґрунтуючись на національних пріоритетах і цілях розвитку, та додатково розробляють власні набори індикаторів. Система індикаторів повинна відображати стан об'єкту дослідження за комплексом показників, які характеризують ту чи іншу сферу діяльності за певний період часу. Тому визначення найбільш ефективного та оптимального комплексу індикаторів сталого розвитку на регіональному рівні є одним з завдань нашого досліджень.

Різні аспекти проблем сталого розвитку розглянуті у працях багатьох вчених: М.О. Клименка, В. П. Кучерявого, Є. В. Хлобистова, О.О. Ракоїд, О. Л. Попової, А.М.Прищепи, О.А. Брежицької, Ш.А. Омарова. В Україні вже створено низку стратегій як регіонального, так і місцевого значення; відбувається постійний пошук більш актуальних індикаторів та аналіз зв'язку між ними.

Метою дисертаційної роботи є комплексний аналіз соціально-еколого-економічних факторів розвитку територіальної громади для розробки місцевого плану дій переходу до сталого розвитку громади села Велика Снітинка Фастівського району Київської області.

Для реалізації поставленої мети було заплановано вирішення наступних завдань:

1. Визначити сучасний стан, проблеми і можливості сільської громади.
2. Здійснити аналіз екологічної ситуації території та соціально-екологічного анкетування жителів.

3. Класифікувати головні та другорядні індикатори стану навколишнього середовища досліджуваного об'єкту.

4. Визначити комплекс заходів, необхідних для досягнення цілей сталого розвитку.

5. Створити місцевий план дій як результат стратегічного планування.

Об'єктом дослідження дисертаційної роботи є процеси формування та забезпечення переходу сільської громади до сталого розвитку.

Предметом дослідження є агроекологічні та соціоекологічні характеристики (показники, індикатори) сталого розвитку сільської громади.

В роботі використані наступні методи дослідження: теоретичні (вивчення й аналіз наукової літератури в галузях екології, філософії, педагогіки, методології, соціології та ін.); статистичні (описові і математичні); соціологічні; польові, експедиційні (опитування населення, спостереження й аналіз соціально-екологічних факторів). Під час методологічних розробок проаналізовані, крім науково-теоретичних джерел, дані Управління статистики в Фастівському районі, Районної екологічної інспекції, Відділу сільського господарства районної державної адміністрації, Центральної районної лікарні та місцевої амбулаторії, Районного відділу освіти, звіти про стан навколишнього середовища, соціально-екологічні анкетні матеріали.

Актуальність порушеної теми розкривається за допомогою екологічної оцінки населеного пункту та комплексного аналізу соціально-екологічних факторів розвитку села; пояснюється необхідністю розробки місцевого плану дій екологізації життєдіяльності населення. Жоден з проектів соціо-екологічного розвитку регіону, району, населеного пункту не може бути ефективним без участі громадськості. Від екологічної грамотності та поінформованості різних груп населення залежить захист довкілля від забруднення та деградації. Прийняття рішень, які впливають на розвиток регіонів, має відбуватись за участю усіх зацікавлених сторін.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані положення, висновки, рекомендації можуть бути враховані в процесі прийняття управлінських рішень адміністрацією територіальної громади, спрямованих на покращення екологічної ситуації на місцевому рівні.

Структура дисертації. Специфіка теми дослідження, сформульовані мета і завдання визначили структуру дисертації, яка складатиметься зі вступу, чотирьох розділів, які поділяються на підрозділи, висновків, списку використаних джерел.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

- 1.1. Загальні положення та нормативно-правове забезпечення концепції сталого розвитку.
 - 1.2. Індикатори та індекси сталого розвитку.
 - 1.3. Сучасний стан села та перспективи його розвитку.
 - 1.4. Шляхи соціально-еколого-економічного відродження села.
- Висновки до розділу 1.

РОЗДІЛ 2. ПРОГРАМА І МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ

- 2.1. Місце та умови досліджень.
 - 2.1.1. Природно-кліматична характеристика.
 - 2.1.2. Характеристика інфраструктури та демографічної ситуації.
 - 2.2. Методика проведення досліджень.
- Висновки до розділу 2.

РОЗДІЛ 3. АГРОЕКОЛОГІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ СЕЛІТЕБНОЇ ТЕРИТОРІЇ СЕЛА ВЕЛИКА СНІТИНКА

- 3.1. Характеристика джерел забруднення навколишнього середовища.
 - 3.2. Агроекологічна оцінка стану ґрунтового покриву
 - 3.3. Оцінка водних джерел різного призначення..
 - 3.4. Оцінка стану атмосферного повітря.
 - 3.5. Оцінка соціальних умов проживання та здоров'я населення.
 - 3.6. Громадська думка населення щодо екологічних проблем та антропогенного навантаження.
- Висновки до розділу 3.

РОЗДІЛ 4. ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ СЕЛА ВЕЛИКА СНІТИНКА

- 4.1. Формування та класифікація цілей і індикаторів.
 - 4.2. Розробка місцевого плану дій та визначення комплексу заходів, необхідних для досягнення цілей.
- Висновки до розділу 4.

ВИСНОВОК

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

